Rakennustietosäätiö
Tommi Arola, Tutkimusjohtaja

ASIANTUNTIJALAUSUNTO
10.10.2022

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä ja maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta (HE 140/2022).

Ympäristövaliokunta on pyytänyt Rakennustietosäätiön RTS Sr. lausuntoa otsikossa mainitusta hallituksen esityksestä. Rakennustietosäätiö kiittää mahdollisuudesta antaa asiantuntijalausunto asiassa.

Rakennustietosäätiö pitää hallituksen esitystä ja sen tavoitteita pääosin hyvinä ja kannatettavina. Erityisesti pidämme tärkeänä tietomallipohjaisen alueidenkäyttö- ja rakennustiedon hyödyntämistä, yhteentoimivuuden kehitystyötä ja tiedon hyödyntämistä yhden luukun periaatteella viranomaisprosesseissa.

Yleisesti hallituksen esityksessä jää tulkinnanvaraisuutta vaikutuksista ja yleiskuvasta, miten esimerkiksi rakentamisen prosessi tarkemmin muuttuu rakennetun ympäristön tietojärjestelmän myötä.

Tiedon virtaaminen läpi elinkaaren

Rakennustietosäätiö katsoo tärkeäksi, että kiinteistö- ja rakennusalalla rakentamisen prosessissa tuotettu tieto liikkuu yhden luukun periaatteella viranomaisille ja viranomaisilta takaisin hyödynnettäväksi. Lisäksi on tärkeää, että rakennetun ympäristön tietojärjestelmän tiedot tukevat aidosti rakentamisen liiketoiminnan kehitysmahdollisuuksia ja tuotannon tehokkuutta koko rakentamisen elinkaaren aikana. Esimerkiksi rakennushankkeeseen ryhtyvän vastuulla olevien tietojen syöttöä eri viranomaisten järjestelmiin on tärkeää yksinkertaistaa, jotta vältytään päällekkäisen tiedon syöttämisestä ja ylläpidolta.

Standardointi

Rakennustietosäätiö pitää tärkeänä, että lakiehdotuksen luvun 2 7§ tietosisältöihin (rakennetun ympäristön tietojärjestelmään julkaistava rakentamista koskevat tiedot) hyödynnetään kansainvälisiä standardeja ja että kansainvälisten standardien hyödyntäminen ulotetaan myös rakennetun ympäristön tietojärjestelmään viittaavien lähdejärjestelmien tasolle. Kun standardien hyödyntäminen ulotetaan lähdejärjestelmiin asti, niin otamme tietomallintamisessa ja suunnitteluohjelmistoissa toteutettuja tietomäärittelyjä käyttöön ja vähennämme näin virheitä sekä ylimääräisiä tietomuunnoksia.

Rakennustietosäätiö
Tommi Arola, Tutkimusjohtaja

ASIANTUNTIJALAUSUNTO
10.10.2022

Yhteentoimivuus

Rakennustietosäätiö pitää hyvänä, että hallituksen esityksen perustelussa viitattuun yhteentoimivuustyöhön on panostettu rakennetun ympäristön tietojärjestelmän perustamisen yhteydessä. Katsomme, että käynnissä olevien muutosten, esimerkiksi vihreän ja digitaalisen siirtymän, myötä tiedon tarpeet ja käyttötavat muuttuvat jatkuvasti. Tämän johdosta rakennetun ympäristön tietojärjestelmän yhteentoimivuudesta tulee huolehtia myös tulevaisuudessa. Pidämme tärkeänä, että yhteentoimivuuteen varataan riittävät ja jatkuvat resurssit ja työtä toteutetaan julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyönä ja eri käyttötapaukset laajasti huomioiden.